

6. atala: GAZTEEN AHOTAN

Nola hitz egiten dute gazteek? Galdera horren erantzunaren bila abiatuko da Izaro Gasteizen eta adin guztietako herritarrei “gazteak” eta “euskara” hitzak emanda zer datorkien gogora esateko eskatuko die, denetariko erantzunak jasoz.

Azken hamarkadetan gure gizartean izan den aldaketa linguistikoaren adibiderik esanguratsuenetako bat Gasteizkoa da. Bertan, Kike **Garazi Gil**, Leire **Beiriberi** eta Samu **Rodriguezekin** elkartuko da. Haien biografia eta ibilbide linguistikoak azalduko dituzte, eta Gasteizen non, norekin eta zergatik egiten duten euskaraz, eta horretarako zer aukera eta gune dauden partekatuko dute.

Inkesta Soziolinguistikoaren arabera, 1991n Euskal Herriko 16-24 urteko gazteen ezagutza % 22koa zen, baina 2021ean, ezagutza bikoiztu baino gehiago egin da, % 58ra pasatuz. **Olatz Altunak** azalduko digu duela 30 urte Euskal Herrian gazte euskaldunak hamarretik bi zirela, eta gaur egun, ordea, hamarretik ia sei, bilakaera positiboena EAEn gertatu delarik. Prozesu honen motore nagusia eskola izan da. Gazte gehienak,

ordea, hobeto moldatzen dira erdaraz.

Iñaki Martinez de Lunak eta **Yasmine Khri Maansrik** gaiaren inguruko haien hausnarketak eskainiko dizkigute belaunaldien mahaian.

Maddi Kintanak Baiona, Biarritz eta Angeluko gazteen euskara aztertu du. Gehienak ez datoz familia euskaldunetatik eta frantsesaren eragin handia dute hizkuntza-praktiketan. Hainbat adibide emango dizkigu. Frantseskuarari edo euskañolari egiten zaizkion kritiken aurrean nabarmenduko du, gazte horiek euskaraz ari direla ingurune oso erdaldun batean eta hizkuntza guztiak aldatzen direla, eta oraingo adinekoei ere antzeko kritikak egiten zizkietela haien aurrekoek.

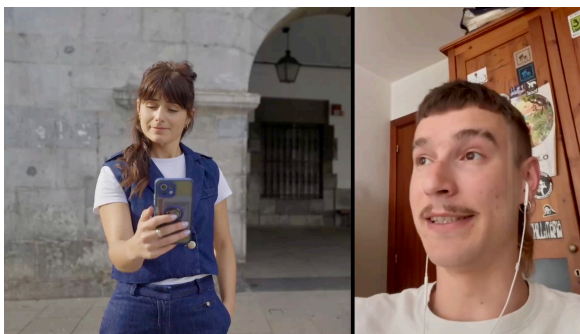

Izaro Bidarraira eta Uztaritzera joango da euskararen erabilerari buruz galdetzeraz.

Gazteen Euskal Behatokiak egindako inkestaren emaitzen arabera, 15-29 urteko gazteen % 43k sare sozialetan euskara erabiltzen dute. 2022tik erabilerak ia 7 puntuko hazkundea izan du. Emakumeek gizonezkoek baino gehiago erabiltzen dute eta lurralde historikoei begira, Gipuzkoa nabarmentzen da. Adin tarteari begira, 25-29 bitartekoek erabiltzen dute gehien.

Gazteen artean euskararekiko atxikimendua bultzatu eta erabilera sustatzeari begira hainbat ekimen eta egitasmo antolatu dira azken urte hauetan Euskal Herrian. Hauen artean, berritzaileenetako bat eta oihartzun handia lortu duena *Euskarabentura* da. Antolatzaile birekin elkartuko da Getxon Kike: **Iruna de la Maza** eta **Alaitz Elizbururekin**. Ekimena nola sortu zen, nola antolatzen den, nolako gazteak elkartzen diren eta espedizioak gazteen erabileran zer nolako eragina duen azalduko digute. Tartean, *Euskarabenturan* parte hartu duten lau gazteren lekukotzak entzungo ditugu.

Julen Goldarazena “Flako fonki”k Izarori deituko dio, berak erabili ohi dituen esaera batzuk euskaraz nola esan daitezkeen galdetzeko. Erantzun bila, Azpeitiko eta Zarauzko gazte batzuekin elkartuko da Izaro, eta Flakok eskatutakoak nola esango lituzketen proposatu ondoren, erabili ohi dituzten bestelako hitz eta esamoldeak zerrendatuko dituzte.

Ainhoa Lasa EMUN aholkularitzako kideak aurrera eraman dituzten saioetan zer nolako emaitzak jaso dituzten azalduko du, eta gazteek euskararen erabileraren inguruan aipatzen dituzten oztoporik nagusienak zerrendatuko ditu: “*ez da egiten*”, “*ez naiz lehenengoa izango*”, lotsa, edo urratsa egiteko nahikoa indar edo aukera ez izatea... Euskararako jauzia emateko lagundu dezaketen aldaketa-momentuak zein diren ere zehaztuko du.

Saioari amaiera emateko, Izaro hiru gazte kulturgilerekin elkartuko da: **Maddi Arlanzon Malko** musika taldeko, **Maialen Sorzabalbere Barrexerka** antzerki-taldeko eta **June Aiestaran Behe Banda** idazle taldeko kideekin. Euskarazko kulturgintzara eraman dituzten arrazoiez, gazteen kultur kontsumo-ohiturez eta esku artean dituzten asmoek jardungo dute.